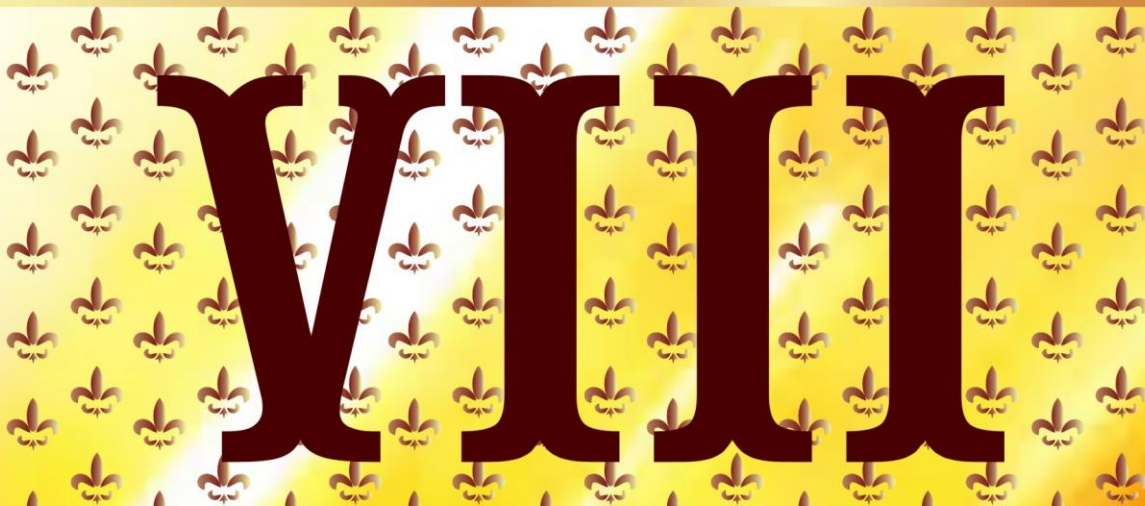

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ВИПУСКНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОГО
ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«НАУКА ТА ПРАКТИКА СУЧАСНОЇ
ЮРИСПРУДЕНЦІЇ»**

10 травня-10 червня 2016 року

УДК 340.12.001
ББК 67.0
П 78

Відповідальні за випуск:

О.О. Нанарова – член Секретаріату Асоціації випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Асоціація випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
П 78 Матеріали VIII Всеукраїнської наукової конференції «Теорія та практика сучасної юриспруденції». – Х.: Асоціація випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого – Харків: 2016. – 256 с.

Тези друкуються мовою авторів у авторській редакції.

Адреса редакційної колегії: вул. Пушкінська, 77, к. 222п, м. Харків, 61024, Україна.

УДК 340.12.001
ББК 67.0

© Асоціація випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

*Мандель Роксолана Ярославівна,
аспірантка кафедри теорії держави і права
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого*

ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ У СПРАВАХ ЩОДО ЗАБОРОНИ ДИСКРИМІНАЦІЇ

Згідно із Загальною декларацією прав людини визнання рівних і невід'ємних прав людини є основою свободи, справедливості і миру. Гарантування рівності є показником правової держави. Лише в умовах, коли цей принцип втілений на практиці, можливо забезпечити реалізацію прав і свобод людини і громадянина, рівні умови доступу до суспільних благ.

Дискримінація – найбільш очевидне порушення принципу рівності.

Право на захист від дискримінації є одним із фундаментальних прав людини, яке визнане міжнародним правом і має бути забезпечене сучасними державами.

Головним нормативним актом в сучасній європейській системі захисту прав людини є Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція), ст. 14 якої забороняє дискримінацію.

Зважаючи на важливу роль Європейського суду з прав людини (далі – Суд, ЄСПЛ) у питаннях тлумачення і застосування Конвенції, видається актуальним здійснити аналіз практики Суду щодо розуміння дискримінації.

Практика ЄСПЛ щодо застосування ст. 14 характеризується відсутністю її незалежного використання, тобто зазначена стаття не створює додаткове право, а лише доповнює права, передбачені Конвенцією. Однак, як справедливо зауважила Н.Дрьоміна-Волок, Суд наділив цю статтю «автономним» характером. ЄСПЛ може встановити порушення ст. 14 навіть після рішення про відсутність порушення матеріальної норми, у поєднанні з якою було заявлено недотримання ст. 14 [1; с. 323]. Так, у справі *Marckx v. Belgium* Суд зазначив: «...ст. 14 не має незалежного існування, проте дискримінаційний характер положення, яке саме по

собі відповідає Конвенції, є несумісним зі ст. 14, і, таким чином, порушує дві статті, розглянуті у поєднанні» [2].

Термін «дискримінація» ЄСПЛ визначив у рішенні у справі *Willis v. the United Kingdom*, вказавши, що дискримінація виявляється у різному не обумовленому жодними розумними чи об'єктивними причинами ставленні до людей, які перебувають у порівняно аналогічних ситуаціях. Таке поводження зумовлене наявністю в особі певної ознаки. При цьому слід звернути увагу на те, що у Конвенції наведено невичерпний перелік захищених ознак. Так, простежується тенденція розгляду Судом справ щодо заборони дискримінації на основі тих ознак, які не передбачено у статті 14, зокрема сексуальна орієнтація (наприклад, справа *Maruko v. Versorgungsanstalt der deutschen Bühnen*).

Важливою стосовно тлумачення дискримінації видається справа *Thlimmenos v. Greece*, де Суд вказав: «...Право на захист від дискримінації порушено під час застосування однакового підходу до осіб, які перебувають у різних ситуаціях, за умови, що таке поводження не виправдане об'єктивною чи розумною метою...» [3; с. 126].

Таким чином, Суд вказує на наявність дискримінації не лише тоді, коли до осіб, що знаходяться в аналогічних ситуаціях, необґрунтовано ставляться по різному, але й у випадку однакового поводження з особами, ситуації яких відрізняються.

У процесі розгляду справ, пов'язаних з порушенням ст. 14 Конвенції, ЄСПЛ систематизував елементи, що утворюють дискримінацію, а саме:

- 1) мають бути встановлені факти, що свідчать про різне ставлення;
- 2) ця відмінність у ставленні не виправдана легітимною метою, тобто відсутнє об'єктивне і розумне обґрунтування мети і результатів відповідного заходу;
- 3) відсутня розумна співмірність між засобами, що використовуються, і метою, що досягається.

Отже, дослідження справ щодо дискримінації у практиці Європейського суду з прав людини дає змогу зробити висновок про те, Суд не лише утвердив

загальну концепцію недискримінації, але і розвинув, інтерпретуючи вияви дискримінаційного ставлення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дрьоміна-Волок Н. В. Принцип недискримінації у практиці Європейського суду з прав людини / Н. В. Дрьоміна-Волок // Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія». - 2013. - Т. 13. - С. 321-332.

2. Marckx v. Belgium. Application No. 6833/74 // ECHR Judgment. — 1979. — 13 June. — Para. 32.

3. Решение Европейского Суда по правам человека по делу «Тлимменос (Thlimmenos) против Греции» 2000 г. [Извлечения] // Защита личности от дискриминации: хрестоматия : в 3 т. Т. 3. – М. : Нов. юстиция, 2009. – С. 115–127.

Матвеева Татьяна Алексеевна
Кандидат юридических наук, доцент
(Национальный юридический Университет
им. Ярослава Мудрого, кафедра истории
государства и права Украины и зарубежных
стран)

СТАНОВЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ КОНТИНЕНТАЛЬНОГО ПРАВА В 19-20 СТ.СТ.

Эволюция французского права. Объединение права во Франции восходит к революции и империи - революция принимала новые принципы, Бонапарт осуществил выдающуюся кодификацию. Гражданское право сыграло роль основополагающей отрасли права, охватив вследствие расширения предмета своего регулирования большинство социальных отношений в области частного права. Принимая во внимание способ построения Гражданского кодекса, гражданское право было с высоким уровнем обобщений, с ясными нормами. Однако скоро начнут обособляться и другие отрасли права, в то время как гражданское право изменит свои черты.

Французское право после окончания Второй мировой войны: глубоко изменилось, научная классификация отраслей права, их развитие привели к